

El nostre personatge anclà a Sabadell -terra ferma, oi?- el 1994 com a director d'un nou diari local, El 9 Nou, que ja es publicava a Vic, la comarca d' Osona i al Vallès Oriental. Davant del nou diari -El 9, vaja- va estar-hi tres anys.

A l'acte d'aquest natalici van assistir-hi les forces vives de la ciutat. (Jo també vaig anar a treure el nas...) Abans d'aquell moment, però, m'havien incorporat com a col·laborador i segueixo sent-ho.

Així fou que amb l'Albert vam iniciar una bona amistat i, fins i tot haig d'agrair-li el reportatge que em féu en el qual em va deixar molt bé. Força bé. I hom es recorda de les atencions i cal agrair-les. Ara em plau correspondre, en part, amb aquesta semblança. Recordo aquell moment que se'm va acomiadar, que plegava del Nou. Vaig encoratjar-lo dient-li que arribaria lluny i que no calia preocupar-se... Vaig encertar amb aquella premonició. L'Albert Om ha ascendit, ha anat prosperant amb les seves pròpies armes, que no són poques. Veiem-ho: ja està a dalt d'El Terrat...

Transcriu la breu nota biogràfica que figura en el seu nou llibre *Els veïns de*

semblança

Albert
Om

Joan Cuscó i Aymamí

dalt -Edicions La campana; que fou presentat al Casal Pere Quart. Ens divertí contant-nos les anècdotes amb els seus veïns... Un llibre amè, divertit, que et fa conèixer els tics i tòpics dels europeus. Certament "és la crònica irònica, lliure i heterodoxa d'un viatge" de tres mesos a l'estiu passat. Un viatge molt ben aprofitat, de debò.

Aquí va la nota: Albert Om i Ferrer (Taradell, 1966) és llicenciat en Ciències de la Informació. Periodista, guionista de la televisió de la productora El Terrat i copresentador a TV3 de *Malalts de Tele*, premi Ondas al programa més innovador d'Espanya. Anteriorment havia dirigit el diari *El 9 Nou* de Sabadell.

El seu primer llibre, *El nom del porc*, va guanyar el premi *Pere Quart* d'humor i sàtira, i va ser traduït al castellà (*Manda huevos*). Amb el col·lectiu Germans Miranda, ha publicat dos lli-



FOTO: PERE MONISTROL

bres de relats curts: *Aaaaaahhh* i *El Barça o la vida*.

Diu que no li importaria viure a Amsterdam.

I tot seguit el formulari de preguntes:

- Periodista de premsa, tele i ràdio, explica't de cadascun d'aquests medis com t'hi veus, com t'hi sents.

Primer de tot, deixa'm dir que és un luxe poder canviar de mitjà de treballar en coses diferents. Pensa que el meu pare -com moltes persones de la seva generació- es va passar 44 anys de la seva vida a la mateixa fàbrica tèxtil. A mi, m'agrada molt la feina de periodista: observar la realitat, des d'un cert escepticisme, i intentar-la explicar a la gent, amb un punt d'humor. De moment, he tingut la sort de fer-ho des de la premsa comarcal, des d'una televisió pública i ara, a partir del 3 de juny, des d'una nova ràdio privada, com és RAC 1, l'emissora que acaba de llançar la Vanguardia. Hi faig un magazine els dissabtes i diumenges de 10 del matí a 1 del migdia, que es dirà *Dies tontos*.

- T'hem vist treballar en equip, però també individualment: com et mous millor?

Crec que perquè durin els equips és necessari que cadascú tingui, de tant en tant, les seves pròpies parcel·les



FOTO: PERE MONISTROL

individuals. No sé si això és vàlid per a totes les feines, però com a mínim per la de periodista, segur. Qui més que menys, tothom té el seu ego aquí.

- En la literatura actual incideix molt la que es coneix com a mediàtica. Pots vanar-te que has estat i ets un autor amb més èxits o venda dels teus llibres. Situat en aquesta plataforma ja deus barrinar a escriure altres obres. No t'exigeixo que reveles temes, però quants projectes tens a la cartera?... O: en cartera, potser millor dit?...

Tinc algunes idees, però em fa la sensació com si tot just hagués acabat de parir el meu últim llibre -El veïns de dalt- i encara no dormís a la nit. De moment, no tinc cap pressa per tornar a publicar. Penso que això d'escriure és un curs de fons. Entre el meu primer llibre -El nom del porc- i Els veïns de dalt van passar des anys i mig. És molt més important el que publiqués que no pas el quan.

- Es denuncia que s'abusa del lèxic del carrer, de paraules gruixudes, ben lluny d'aquell esperit de la lliga del bon mot, d'Ivon Escop, "gran apòstol de la parla". Aquesta moda es gasta tant o més a la tele que en altres medis. Serà, perquè la tele la tenim davant dels nassos i ens ho dona tot amanit i mastegat... Coment-ho, sisplau.

Penso que els registres de la llengua han de canviar en funció del programa. No es pot parlar el mateix català en un telenotícies que en un xou nocturn. Si busques un humor que funcioni per identificar-lo amb la gent, has de parlar una llengua que els telespectadors es puguin sentir seva.

- Quan es publica més que mai -cinquanta mil títols anuals, s'ha dit, i que es llegeix més, si bé les estadístiques que ens donen es situa molt a baix d'altres països, coneguts com més culturals; serà, dic jo, que: més quantitat igual a menys qualitat?...

La quantitat no té una relació directa amb la qualitat; ni és directament proporcional ni tampoc inversament. Depèn de cada cas. De tota manera, jo sóc dels que pensa que encara es poden fer productes culturals dignes



FOTO: PERE MONISTROL

que arribin a molta gent, ja siguin programes de televisió, llibres o discos.

- Que la joventut actual no té interès a la lectura, però serà, perquè hi ha en el mercat -com un mercat de Calaf, qui ha dit- més propostes per triar?

No estic gaire d'acord amb la visió catastròfica de la joventut actual. No crec que la generació dels nostres pares llegís gaire més que la nostra, per exemple. I si és així, alguna culpa també en deuen tenir ells, per no haver-nos transmès la importància de la lectura. La passió pels llibres hauria de ser absolutament compatible amb les noves tecnologies que el mercat ens posa a l'abast. La relació que estableixes amb un bon llibre (el portes sempre a sobre, el toques, l'olores, te l'endus al llit...) és gairebé eròtica.

- Et classifiquen com un perfeccionista per allò que destaqués les pifiades, que s'incorre en tots els mitjans informatius i que tant bé ho presentes en els teus "Altres límits" del programa televisiu "Malats de tele". (I t'ho dic a cau d'orella: és el millor del programa).

Gràcies pels elogis. Es nota que fa temps que ens coneixem... No és que sigui un perfeccionista, però sí que trobo divertit buscar les errades que fem tots, en un món tan tocat i posat com el de la televisió. És un exercici molt sa per no creure't que estàs tocat pel do de la infal·libilitat. Que se sàpiga, aquest do només el té el Carles Francino...

- Arran d'aquest programa que és dels millors quan a audiència, és tan malaltissa la tele?...

La tele, no. La tele és un gran invent. Som nosaltres els que hem de saber

apagar-la a temps. El que passa és que molts prefereixen tenir-la engegada tot el dia; així no han ni de parlar. Ja hi ha algú que parla (i pensa) per ells.

- Tu, Albert, que ets de Taradell que rima amb Sabadell, creus que tothom va per ell?...

A Taradell, a Sabadell i a Castellflorit de la Roca. Però vols dir que no ha estat sempre així? No és una cosa inherent al gènere humà?

- Una de les afinitats que ens uneix és la del sentit de l'humor. A part del cas del personatge Pelegrí, que és una autèntica perla en aquest sentit, a quins destacaries en el camp humorístic actual?

N'he après molt de tota la gent del Terrat, començant per l'Andreu Buenafuente i continuant pel Toni Soler, l'Oriol Grau i tots els altres. Cadascun amb el seu perfil particular, perquè el Terrat és una barreja molt singular de periodistes i actors. Fora d'aquí, m'agrada gent com en Faemino y Cansado o El Gran Wyoming, i, en canvi, no puc amb la majoria dels que es dediquen a explicar acudits. És un gènere que no m'interessa.

- Hauràs viscut anècdotes en la teva vida professional i seria bo que en contessis alguna...

Una anècdota que lliga la premsa i la televisió. Quan preparàvem el llançament d'El 9 Nou de Sabadell, vaig rebre un currículum a nom d'Albert Tomb, que si t'hi fixes sona igual que Albert Om. Al cap d'uns dies, va venir el noi a disculpar-se: "Perdona", em va dir, "és que em pensava que et deies Tomb, de Tomb per la vida, saps el programa del Puyal?". El més curiós és que aquest noi, amb el temps, va acabar treballant a El 9 Nou.

- Des de la teva atalaia d'un diari local que vas estrenar, com a director a Sabadell, com descriuries la ciutat i com els seus habitants?.

Quan vaig arribar a Sabadell, em van sobtar dues coses: una, que té una personalitat molt marcada, tot i estar tan a prop d'una gran metròpolis com Barcelona; i dues, que a pesar de comptar amb 200.000 habitants, té el funcionament intern d'un poble,



FOTO: PERE MONISTROL

amb tot el que això comporta. Aquí vaig passar-hi tres anys molt bons, hi he deixat uns quants amics i sempre que puc continuo escapant-m'hi.

- D'aquella vella cançó que diu: "Tres cosas hay en la vida: salud, dinero y amor", quin altre valor afegiries?...

L'humor. És fonamental per no prendre'ns a nosaltres mateixos gaire seriosament.

- Posa, sisplau, una frase amb clau d'humor, judicat el passat, el present i el futur.

No és meua, és d'una cançó de la cubana Lucrecia. "Si tiene cura, pá que te apuras/y si no tiene, pa que te apuras". O sigui, que disfrutem del moment, perquè això són quatre dies.

Aquest número de *Quadern* es dedica bona part d'ell al tema de Mauthausen.

En el llibre d'Albert Om *Els veïns de dalt* l'hi dedica un capítol que és impressionant, sobrepassa a tot humor negre. (Veure pàgines 49 a 54 del citat llibre).

T O T E N M A R C S

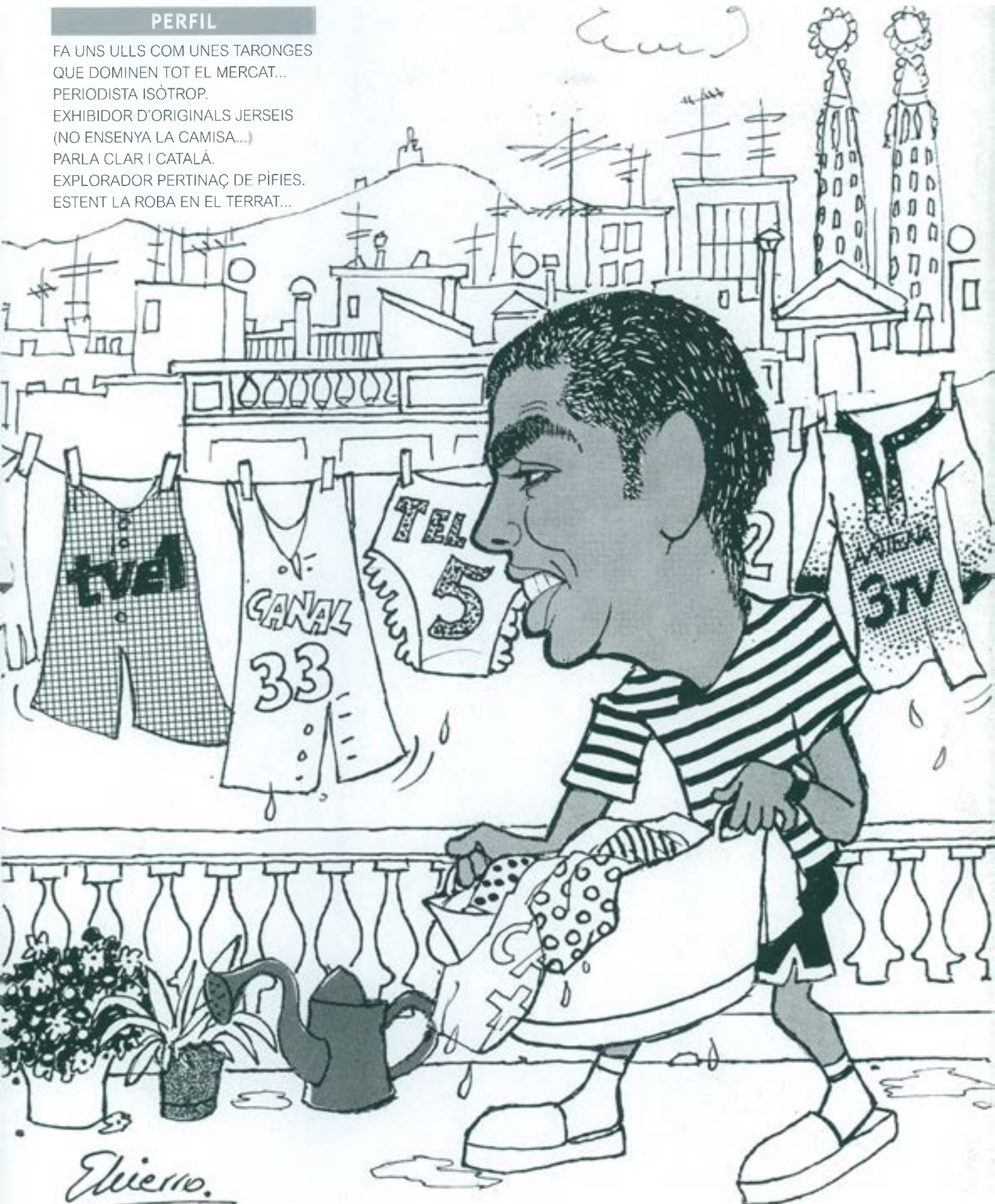
Torres i Bages, 13 - Tel. 93 726 49 55 - 08201 SABADELL

QÜESTIONARI PROUST

- El principal tret del meu caràcter?**
-La ironia. Diuen que no se sap mai si parlo en conya o si parlo seriosament.
- La qualitat que prefereixo en un home?**
-El sentit de l'humor.
- La qualitat que prefereixo en una dona?**
-Exactament el mateix.
- Allò que més m'estimo dels amics?**
-Que em diguin el que pensen, encara que no sigui el més agradable de sentir.
- El meu principal defecte?**
-Em quedo els nervis a dins.
- La meua ocupació preferida?**
-Tinc sort que m'agrada la feina que faig. Si no, seria un gran gandul.
- El meu somni de benestar?**
-Llevar-me tard, en bona companyia, i trobar-me l'esmorzar i els diaris, en un porxo en vistes al mar.
- Quina fóra la meua pitjor desgràcia?**
-La pitjor no ho sé, però no m'agradaria gens, que em tanquessin tot el dia a treballar en una fàbrica.
- Què voldria ser?**
-Ja m'està bé el que sóc.
- On desitjaria viure?**
-Si hagués de marxar de Catalunya, segurament me n'aniria a Amsterdam.
- Quin color prefereixo?**
-El blau. Ja ho diuen: "Si res li escau, fot-li blau..."
- Quina flor prefereixo?**
-Qualsevol que doni una mica de color a la casa. M'agrada molt que em regalin flors.
- Quin ocell prefereixo?**
-Cap. No m'agraden els ocells. Em fan angúnia.
- Els meus autors preferits en prosa?**
-Quim Monzó, John Irving, Truman Capote, Patricia Highsmith...
- Els poetes preferits?**
-Martí i Pol, Vicent Andrés Estellés i Pere Quart.
- Els herois de ficció?**
-Mortadelo, pel que m'havia fet riure, i Marco, pel que m'havia fet plorar.
- Les meves heroïnes de ficció?**
-Ara que em ve al cap la Laura, la protagonista de la novel·la Laura a la ciutat dels sants, de Miquel Llor.
- Els meus compositors preferits?**
-No tinc prou coneixements de música clàssica com per contestar aquesta pregunta.
- Els pintors predilectes?**
-Velázquez, Modigliani, Barceló...
- Els meus herois de la vida real?**
-Els que dediquen tota la seva vida a treballar pel Tercer Món.
- Les meves heroïnes històriques?**
-Encara que no sigui creient, em meravella que una dona pogués tenir un fill sense perdre la virginitat.
- Els noms que prefereixo?**
-Amb noms monosíl·labs no hi puc pensar. Sonaria una mica malament això de Nil Om, Pol Om o Ot Om. En canvi, Albert m'agrada, perquè és un nom que no ha estat mai de moda.
- Què detesto més que res?**
-El conformisme.
- Quins caràcters històrics menyspreo més?**
-Tots els il·luminats que han sotmès pobles sencers a la seva voluntat.
- Quin fet militar admiro més?**
-No n'admiro cap, al contrari, em fan por.
- Quina reforma admiro més?**
-La del quarto de bany de casa.
- Quins dons naturals voldria tenir?**
-M'hauria agradat saber cantar.
- Com m'agradaria morir?**
-Dormit. Així, la transició seria menys brusca.
- Estat present del meu esperit?**
-Inquiet.
- Fets que m'inspiren més indulgència?**
-No ho sóc gaire, d'indulgent.
- El meu lema?**
-Per quatre dies que hi som...
- Com sóc?**
-Si heu llegit les 31 respostes anteriors, ja en podeu tenir una idea aproximada.

PERFIL

FA UNS ULLS COM UNES TARONGES
QUE DOMINEN TOT EL MERCAT...
PERIODISTA ISÒTROP.
EXHIBIDOR D'ORIGINALS JERSEIS
(NO ENSENYA LA CAMISA...)
PARLA CLAR I CATALÀ.
EXPLORADOR PERTINAÇ DE PÍFIES.
ESTENT LA ROBA EN EL TERRAT...



Eliero.
2000